

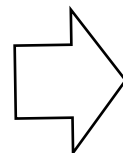
Grammatik-ark til forklaring af øvelse 17

Brug af §18: Forholdsord, der styrer Akkusativ eller Dativ

Forholdsordene her til højre skal du bruge, når du skal beskrive dit værelse. De styrer nemlig alle **Dativ**.

De ting, du viser fra dit værelse, er nemlig ting, der ligger eller står stille. Derfor kommer de i **Dativ**!

Hvis den samme ting bliver lagt eller hængt op (altså en bevægelse fra det ene sted til det andet), kommer der **Akkusativ** efter disse forholdsord

an	på (en lodret flade – eksempelvis en væg) ved (i nærheden af, lige op ad)
auf	på (en vandret flade – eksempelvis et bord)
hinter	bag, bag ved,
in	i
neben	ved siden af
über	over
unter	under
vor	foran
zwischen	mellem, imellem

Forholdsordene ”styrer” **Akkusativ**, når det, der bevæger sig, kommer fra det ene sted til det andet:

Jeg lægger bogen på bordet

Ich lege das Buch auf den Tisch.

Bogen bringes fra hånden og ned på bordet — prøv at se det for dig!

Forholdsordene ”styrer” **Dativ**, når billedet er fastfrosset, eller der sker en bevægelse inden for et område:

Bogen ligger på bordet

Das Buch liegt auf dem Tisch.

Børnene leger på legepladsen
Die Kinder spielen auf dem
Spielplatz

Her er der ganske vist en bevægelse, men den kommer ikke fra ét sted til et andet — den foregår inden for det område, der hedder en legeplads!

Betydningen af disse verber rummer en bevægelse — derfor altid **Akkusativ** i forbindelse med §18

setzen	sætte
stellen	stille
legen	lægge

Betydningen af disse verber rummer en stilstand — derfor altid **Dativ** i forbindelse med §18

sitzen	sidde
stehen	stå
liegen	ligge

Hvis du er i tvivl, om et §18-ord "styret" Akkusativ eller Dativ, kan du i tankerne indsatte et biord foran forholdsordet !

Hvis ordet har op / oppe ned / nede ind / inde	Hvis ordet har ud / ude hen / henne om / omme
Akkusativ! ét slag, får du	Dativ! to slag, får du

Du må selv finde på det af biord-
dene, der passer bedst til sæt-
ningens betydning!

Jeg lægger bogen på bordet
↓
hen eller henne

Det hedder naturligvis "hen" på bordet — altså ét slag! Så ved du, at du har **Akkusativ**

Bogen ligger på bordet
↓
hen eller henne

Det hedder naturligvis "henne" på bordet — altså to slag! Så ved du, at du har **Dativ**

Her er et drilsk eksempel:
Jeg går i vandet kan hedde:

1) Ich gehe in das Wasser — Jeg går **ud** i vandet (altså fra stranden og ud i vandet)
2) Ich gehe in dem Wasser — Jeg går **ude** i vandet (altså, jeg svømmer ikke, jeg går rundt ude i vandet)

Et andet eksempel:

1) Ich gehe in das Klassenzimmer — Jeg går **ind** i klasseværelset (altså ude fra gangen og ind i klassen)
2) Ich gehe in dem Klassenzimmer — Jeg går **inde** i klasseværelset (altså op og ned eller rundt i klasseværelset)